

TÜRMOB İLE İŞ YAŞAMI

KORONAVİRÜS SALGINI EKONOMİYİ VURUYOR Çalışanlar desteklenmeli tüm vergisel yükümlülüklerle ara verilmeli

EMRE KARTALOĞLU
TÜROMOB GENEL BAŞKANI

Korona virüsü her anlamda dünyayı hazırlıksız yakaladı ve etkisi altına aldı. Hepimizin öncelikli hedefi sağlık olmalı ve tüm imkanlar seferber edilerek virüs kontrol altına alınmalıdır.

Yeryüzünde bugüne kadar görülmemiş olan bir sağlık problemini yaşıyoruz. Ancak sorun sadece sağlık sorunu değil. Tüm yaşamımızı etkileyen virüs genel anlamda ekonomi adını verdiği-miz, üretimimizi, çalışmamızı, ticaretimizi ve hayatımızın tüm alanlarını etkiledi.

İçinde bulunduğumuz olağanüstü koşullarda uygulanmak üzere ülkemizde ve dünyanın pek çok ülkesinde ekonomik paketler açıklanıyor. Bu paketlerin amacı çalışanların ve işletmelerin alacağı tahribatı en azaltmaktır.

IMF 2020 yılında COVID-19 salgını nedeniyle küresel bazda resesyonun 2008-2009 finans krizindeki kadar derin olabileceğini açıkladı. Bazı değerlendirmeler ekonomik buhran senaryolarına kadar uzuyor.

Türkiye COVID-19 salgınının etkilerini azaltmak için toplamda 100 milyar liralık bir kaynak setini devreye aldı. ABD'de 2.2 trilyon dolar tutarındaki teşvik paketini uygulamaya koydu. Bir çok ülke ekonomik gücü oranında çalışanları ve işletmeleri destekleme kararı aldı.

Pandemi, önümüzdeki yıllarda toplumlarımıza yük olacak büyük bir ekonomik kriz başlattı. Maalesef pandeminin halk sağlığında yaratacağı tahribat gibi ekonomide yaratacağı tahribatı tahmin bile edemiyoruz. Küresel ekonomide çarklar durma nok-

tasına geldi. Ticaretin durması, üretimin durması gelecekte önümüze telafisi güç sorunları çıkaracak.

Korona virüsü dünyamızı bugüne kadar görülmemiş halk sağlığı sorunu ile karşı karşıya bıraktı ancak pandemi küresel ekonomiyi gördüğünü ki bir krize sürükledi. Krizin boyutlarını şimdiden kestirmek mümkün değil salgının seyri krizin boyutlarını belirleyecek gibi gözüktüyor.

OECD krizlemücadele için hükümetlere yaptığı öneride: Bedava virüs testi, doktorlar ve hemşireler için daha iyi ekipmanlar, serbest çalışanlar ve diğer çalışanlara nakit transferi, şirketler için vergi ödemelerine ara verilmesi önerilerine yer verdi.

Çalışanlar için nakit transferi ve şirketler için vergi ödemelerine ara verilmesi mutlak bir zorunluluk olarak gözüktüyor. Ülkemizde bu kapsamda alınan vergisel düzenlemelerin kapsamını genişletmek durumunda kalabiliriz.

Görünen o ki bu kriz diğer krizler gibi yine yoksulları vuracak. Güçlü sosyal devlet refleksleri gösteren ülkeler koruma şemsiyeleri ile hasarı azaltabilir. Sosyal güvenlik şemsiyesinden mahrum kalmak toplumun büyük kesiminde güvensizlik duygusunu beraberinde getirir. Güvensizlik ve çözümsüzlük kaos ve kargaşanın tetikleyicisi olur. Bu yüzden sağlık müca- delesinin yanı sıra çalışanları koruyarak, işletmeler için tüm vergi ödemelerine ara vermeliyiz. Kıt kaynaklarımızı bugünlerde hiçbir önceliği olmayan Kanal İstanbul gibi yatırımlara değil insanlarımızın sağlıklarına ve ihtiyaçlarına ayırmalıyız. Umutlarımızı korumalıyız.

Mücbir sebep hali dışında kalan mükellefler için de beyanname verme süreleri uzatılabilir

Yaşanan kriz ortamı ekonomileri derinden sarsıyor. Tüm sektörlerin gündeminde 'mücbir sebep' hali var. Ekonomik durgunluk, kolaylık sağlanan mükellef grubu dışındaki sektörleri de etkiliyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, yaptığı düzenlemelerle bazı mükellefler ve/veya meslek grupları için beyan ve ödeme sürelerini uzatıyor.

Bu kapsamda gelir vergisi mükelleflerinin 30 Mart 2020 olan beyanname verme tarihleri 30 Nisan 2020 tarihine, Şubat ayına ilişkin KDV beyanname verme tarihi 24 Nisan 2020 tarihine ve belirli mükellef ve sektör grupları için Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin KDV ve Muhtasar Beyanname verme tarihleri 27 Temmuz 2020 tarihine ertelendi. Bu son grupta yer alan mükellefler aşağıdaki gibi.

► Ticari, zirai ve serbest mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükellefler

► Korona virüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla alışveriş Merkezleri Dahil Perakende, Sağlık Hizmetleri, Mobilya İmalatı, Demir Çelik Ve Metal Sanayii, Madencilik Ve Taş Ocaklığı, Bina İnşaat Hizmetleri, Endüstriyel Mutfak İmalatı, Otomotiv İmalatı Ve Ticareti İle Otomotiv Sanayii İçin Parça Ve Aksesuar İmalatı, Araç Kiralama, Depolama Faaliyetleri Dahil Lojistik Ve Ulaşım, Sinema Ve Tiyatro Gibi Sanatsal Hizmet-

Dünyanın muhasebesi / Prof. Dr. Halis DOKGÖZ

Genel kurul toplantılarına virüs önlemi

Virüs salgını şirketlerin iş yapış şekillerinde ciddi değişim yaşatırken, bu durumdan doğal olarak genel kurullar da payını alıyor. Genel kurul yapacak şirketlerin dikkatle okuması gereken bir yazı kaleme aldık.

Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi Müdürlüğü tarafından internet adresinde yayınlanan duyuruda, COVID-19 (Koronavirüs) salgını nedeniyle hastalığın ülkemizde yayılmasının önlenmesine dair alınacak tedbirler çerçevesinde, Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2020 tarihli ve 53382221 sayılı yazıları ile usulüne uygun olarak toplantıya çağrılmış genel kurulların ileri bir tarihte yapılmak üzere şirketlerin yönetim organlarının alacağı bir karar ile iptal edilebileceği belirtildi.

Sermaye şirketlerinde genel kurul ve yönetim kurulu toplantılarının elektronik ortamda yapılabilmesi

Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde, şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede düzenlenmiş olması şartıyla, yönetim kurulu ve müdürler kurulu tamamen elektronik ortamda yapılabilir. Bazı üyelerin fiziken mevcut bulundukları bir toplantıya bazı üyeler elektronik ortamda katılabilir.

Kollektif, komandit, limited ve sermayesi paylara bölünmüş şirketlerde, şirket sözleşmesinde ve esas sözleşmede öngörülerek elektronik ortamda ortaklar kuruluna ve genel kurula katılma, öneride bulunma ve oy verme, fiziki katılımın, öneride bulunmanın ve oy vermenin bütün hukuki sonuçlarını doğurur.

İcra ve iflas takiplerinin durdurulması
2279 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere 22.03.2020 tarihinden 30.04.2020 tarihine kadar;

1. Yurt genelinde yürütülmekte olan tüm icra ve iflas takiplerinin durdurulmasına ve bu çerçevede taraf ve takip işlemlerinin yapılmamasına,
2. Yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınmasına,
3. İhtiyati haciz kararlarının icra ve infaz edilmesine karar verildi.

Teknopark şirketleri ile Ar-Ge ve tasarım merkezleri personelinin durumu

Teknopark şirketleri ile Ar-Ge ve tasarım merkezleri, evinden çalışmalarını uygun gördükleri personel sayılarını aylık olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na bildirerek, muafiyet ve teşviklerden Nisan 2020 ayı sonuna kadar faydalanmaya devam edebilecekleri belirtildi.

TİCARİ YAŞAMA NEFES ALDIRACAK ÖNERİLER

- Sağlık çalışanlarının ücretleri, belirli bir süre gelir vergisi istisnası getirilmelidir.
- Sağlık ürünlerinin % 8 olan katma değer vergisi oranı, % 1'e düşürülmeli veya istisna getirilmelidir.
- Belirli sektörlerde mükelleflerin son dönem KDV beyanlarında yer alan sonraki döneme devreden KDV'leri mükelleflere iade edilmelidir.
- Durgunlukla mücadele için işsizlere, ücretlilere, ev kadınlarına, gelir vergisi mükelleflerine nakit desteği yapılmalıdır.
- 30 Nisan 2020 tarihine kadar yapılması gereken kurumlar vergisi beyanı ertelenmelidir. (Zaten 17 Şubat 2020 de 4. Geçici Vergi Beyanları alınmıştı)
- 17 Mayıs 2020 tarihine kadar verilecek olan 2020 yılı birinci geçici vergi dönemi beyanları ertelenmelidir. (Mart 2020 dönemine ilişkin KDV beyanlarının verilmesi Temmuz ayına ertelenmişken Mayıs ayında geçici vergi beyanların verilmesi

- fiilen mümkün değildir.)
- Defter kayıt ve bildirim sürelerinin mücbir sebep hali kapsamına alınması gerekir.
- Kanal İstanbul projesinin önceliği olmadığından kamu kaynakları öncelikle hastalıkla mücadele ve işlerini kaybedenlerin ya da ücretsiz izne ayrılanların desteklenmesine harcanmalıdır.
- Firmalara ve KOBİ'lere sağlanacak kredi destekleri artırılmalı ayrıca meslek mensupları da bu kapsama alınmalıdır.
- Bireysel çalışan meslek mensuplarına gelir vergisi ve muhtasar ile KDV beyannameleri için sağlanan kolaylıklar meslek mensuplarımız tarafından 3568 sayılı Kanun kapsamında kurulan şirketleri de kapsayacak şekilde genişletilmelidir.
- Muhasebe ve mali müşavirlik hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla bu hizmetlerde KDV oranı indirilmelidir.

ler, Matbaacılık Dahil Kitap, Gazete, Dergi Ve Benzeri Basılı Ürünlerin Yayımcılık Faaliyetleri, Tur Operatörleri Ve Seyahat Acenteleri Dahil Konaklama Faaliyetleri, Lokanta, Kırathane Dahil Yiyecek Ve İçecek Hizmetleri, Tekstil Ve Konfeksiyon İmalatı Ve Ticareti, Halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri, sektörlerinde faaliyette bulunan mükellefler

► Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığına alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin (yüzme havuzu, hamam, kaplıca, spor, oyun ve düğün salonu, berber ve kuaför gibi işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyet gösteren mükellefler

Ancak yaşanan olaylar ve özellikle ekonomik durgunluk, kolaylık sağlanan mükellef grubu dışındaki mükellef ve sektörleri de etkilemekte. Bu durumda olan mükellefler, eğer ekonomik krizden aşırı olarak olumsuz etkilendilerse bağlı oldukları Vergi Dairesine başvurarak Vergi Usul Kanunu'nda yer alan bazı müesseselerden faydalanabilirler.

Bu düzenlemelerden biri de Vergi Usul Kanununda yer alan "zor durum hali" dir. Kanun'un, 17'nci maddesinde "Zor durumda bu-

lunmaları hasebiyle vergi muamelelerine müteallik ödevleri süresi içinde yerine getiremeyecek olanlara, kanunî sürenin bir katını, kanunî sürenin bir aydan az olması halinde bir ay geçmemek üzere, Maliye Bakanlığıınca münaşip bir mühlet verilebilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenleme kapsamında Koronavirüs (COVID 19) nedeniyle zor günler geçiren mükellefler ve meslek mensupları bağlı oldukları vergi dairesine "zor durum" başvurusunda bulunabilirler.

Ancak mücbir sebep haline ilişkin düzenlemelerden farklı olarak zor durum halinde, vergi idaresinin takdir yetkisi ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle, idarenin mükellefin zor durumda olduğuna ve vergisel yükümlülüklerini yerine getirmede zorlanacağına, gecikme yaşanacağına ikna olması gerekmektedir. Bu halde dahi, zor durumda olanlara verebileceği azami süre, kanunda o durum için belirlenmiş sürenin en az fazla bir katı olabilmektedir.

Bu nedenle mücbir sebep halinin sadece sayılan mükellef gruplarıyla sınırlı olmaması, daha geniş bir mükellef grubunu ve damga vergisi beyanları gibi daha geniş vergi konusunu kapsamaması gerektiği değerlendirilmektedir.

2-Çalışma süresinin azaltıldığını veya faaliyetin kısmen / tamamen durdurulduğunu ortaya koyan belgeler (örneğin: ücret bordroları, puantaj kayıtları, üretimin, hizmetin ve/veya ihracatın azaldığına, siparişlerin ve/veya sözleşmelerin iptal edildiğine dair vb. belgeler)

Bulunması gereklidir.
Kısa çalışma ödeneği başvurularında dikkat edilecek hususlar;
- İşveren bir birden çok işyeri olması halinde, her bir SGK numarası için ayrı başvuru yapılması gerekmektedir. Her işyeri için de çalışmanın azaltılması konusunda çalışan sayısı değil, çalışma süresinin üçte biri dikkate alınmaktadır.
- Kısa çalışma uygulanacak işyeri listesinde yer alan işçilerin kısa çalışma ödeneğinden yararlanma şartları işveren tarafından değil İŞ-KUR tarafından kontrol edilecektir. Listede yer alıp yararlanma şartlarını taşımayan bir işçinin bulunması diğer işçilerin yararlanma durumlarını değiştirmeyecektir. Burada dikkat edilmesi gereken husus işçilerin işten çıkışlarının verilmemesi gerekir.
- Uygunluk tespiti yapıldıktan sonra İŞKUR'a verilen kısa çalışma yapacak işçi listesinde değişiklik (azaltma, artırma veya isim değiştirme) yapılması mümkündür ancak bu durum yeni talep olarak değerlendirilmektedir.
Kısa çalışma ödeneğinden yararlanma koşulları:
İşçinin Kısa Çalışma Ödeneğinden Yararlanabilmesi İçin;
-İşverenin kısa çalışma talebinin uygun bulunması,
-İşçinin kısa çalışmanın başladığı tarihte, 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanmış olması (Covid-19 etkisiyle yapılan kısa çalışma başvurusunda, son 60 gün hizmet akdine tabi olmak kaydıyla son 3 yıl içinde 450 gün prim ödemiş olması),
-Kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerin bulunması, gerekmektedir.

YAZININ TAMAMINA DUNYA.COM'DAN ULAŞILABİLİR

Sayfa içeriği TÜROMOB ile işbirliği yapılarak hazırlanmıştır.

